

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Breuiarius Moguntiu[m]

[Straßburg], [ca. 1500]

S[e]c[undu]m Mattheum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31634

virtutis seipfos nobis prebe-
rent exemplum: vt dum nos
ex ipsis z ex nobis alij profici-
unt: sic christus in suis semp i
ecclesia sancta laudetur. **Lx.**
Unde ab origine **Lx. tertia**
mundi innocens abel occidit-
tur: enoch deo placens trans-
fertur: iustus noe inuenitur:
abraham fidelis probat: moy-
ses mansuetus dinoscitur: ie-
sus castus: dauid lenis: hely-
as acceptus: daniel sanctus:
tres pueri victores reddunt.
Apostoli discipuli christi cre-
dentium magistri habentur.
Equibus eruditi cofessores
fortissimi pugnant: martyres
perfecti triumphant et christi
ani semper exercitus diabolū
deo armati debellant. In istis
semp parans virtutes dissimi-
les pugne gloriose victoriae. **Lxi.**
Non pot regi esse ace-
ptus qui hosti fuerit lenocia-
tus. Nec eni hoste poterit vin-
cere nisi qui atrociter voluerit
dimicare victoria militis p-
emptio est hostis: z peremp-
tio hostis gloria est imperato-
ris. Deniq in certamine chri-
stiano aut superstes miles p-
strato hoste beatus de prelio
redit aut hostem victor mori-
endo deuicit. **Lxii. Lectio. v.**
Feliciter eni vincit qui z dy-
abolum z mundum post vic-
toriam derelinquit. Feliciter

vincit qui post victoria vin-
ci non nouit. Feliciter vincit
qui proficiscens e mundo dia-
bolum quem in pnti deuicit i
futuro euz domino iudicabit
Alios eni post vnuz **Lx. vi.**
certame ad alias palmas do-
minus seruat: alios consuma-
to martyrio iam coronat. **A**-
lios victores retinet in exem-
plum. alios iaz perfectos tras-
mittit ad celum. **A**lios frequen-
ter desiderat videre certantes
alios passione ia meritos im-
ponit regnis celestib iaz tri-
umphantes: vt imperatoris
christi dignatio ab omib col-
laudetur qui in suis z semel z
frequenter hostem deuincit et
quem quoquo modo pugna-
re. viderit numerabit: ratum
contra hostem exercitetur ani-
mus: exaratur virtus: deuoto
preparatur. vt procedens mis-
les ad bellum vel primo pre-
lio coronetur vel frequentib
tropheis palmarum numero
honoretur sic dimicarunt quos
diligere christiane consuesti:
sic preliati sunt quos semper
amasti. **Scdm Bartholum.**
In illo tempe videns
iesus turbas ascendit i
montem. Et cum sedisset ac-
cesserunt ad eum discipuli ei.
Et apertens os suuz docebat
eos dicens. Beati pauperes
spiritu: qm ipsoz est regnum

Be
ho
vol
no
pp
z ex
ml
zia
te
bt
o
ofa
sto
uit
usti
uez
eri
tra
ua
dat
imi
ium
lar
ira
cri
pre
mul
dem
nos
cia
aut
e. n.
itur
re ex
resta
ion
lade

celorum. Et reliqua. **O**mnia
St querit qd **Augustini** epi
significat mons bene intelli-
gitur significare maiora pre-
cepta iusticie qz minora erant
que iudeis data sunt. Unus
tamē deus p sanctos pphas
z famulos suos fm ordinatis
simā distributionem tēporuz
dedit minora precepta popu-
lo: quem timore adhuc alliga-
ri oportebat: et per filium su-
um maiora populo quem cha-
ritate iam liberari pvenerat.
Cum at minora minoribus
dant ab eo dant qui sol^o no-
uit congruentem suis tempo-
ribus generi humano exhibe-
re medicinam. Nec mirum est
qz dantur precepta maiora p-
ter regnuz celorum: z minora
data sunt ppter regnū terrenū
ab eodem vno deo qui fecit ce-
lum et terram. **Lectio secūda**
De hac ergo iusticia que ma-
ior est p prophetā dicit: Iu-
sticia tua sicut montes dei: z
hoc bene significat qz ab vno
magistro solo docēdis tantis
rebus idonee docet in monte
Sedens aut docet quod per-
tinet ad dignitatem magistri
Et accedunt ad eū discipuli
eius ad audienda verba illi^o
vt hi essent etiā corpe vicini-
res qui preceptis implēdis a-
nimo propinquabant. Ape-
ruit os suuz z docebat eos di-

cens **I**sta circumlocutio que
scribitur: z aperiens os suum
fortassis ipsa mora ostēdit ali-
quando longiorem futurum
esse sermonem nisi forte nō va-
cat quod nunc cum dictum ē
aperuisse os suum que ipse in
lege veteri aperire soleret ora
prophetarum. **Lectio tertia.**
Quid ergo dicit **B**ti paupe-
res spiritu qm ipsoz ē regnuz
celoz. **R**egimus **S**cptū ē de
appetitōe rerū tpaliū omnia
vanitas z p̄sūptio spūs **P**re-
sūptio aut spūs audaciam
z supbiā significat. **V**ulgo es-
tiā magnos spiritus superbi
patre dicuntur. **E**t recte. **Q**uā-
doquidē spūs etiā ventus vo-
cat. **U**nde scriptum ē **I**gnis
grādo nix glacies spūs pcel-
larū. **Q**uis vō nesciat super-
bos inflatos dici tanq̄ vento
distentos. **U**nde ē etiā illud
apli **S**cientia inflat: charitas
vero edificat. **Q**ua ppter recte
intelliguntur paupes spūs: hu-
miles et retinētes deū id ē nō
habētes inflantē spm̄. **N**ec a-
liūde omnino incipe oportuit
beatitudinē. **S**i quidē puen-
ra est ad sūmā sapientiā **F**ini-
tū sapientiē timor dñi: qm z el-
contrario initium omis pec-
cati superbia scribitur. **S**up-
bi ergo appetant et diligant
regna terraz: bti aut paupes
spūs qm ipsoz ē regnū celoz.

Tu aut. **Scdm lucam:**

Nillo tpe: Descendens
iesus de monte stetit i loco ca-
pestri: z turba discipuloꝝ eiꝝ:
z multitudo copiosa pleb Et
reliqua. **Omelia venrabl be.**
Qu ipe leuatis oculis in di-
scipulos suos dicebat Beati
paupes qm vestri e regnu di.
Et si generaliter omibꝝ loquitur
specialiter tamē oculos sal-
uator in discipulos leuat vt his
qui verbū intēta cordis aure
pcipiūt: latius saporis intīmi
lumē aperiat. Tu simile ē qd
matheꝝ ait. Et cū sedisset ac-
cesserūt ad eū discipuli eius z
apiens os suū docebat eos di-
cens: Bti paupes spū. Nam
quibꝝ os iū monte sedēs apit:
vt magna sublimiter audiāt
in eos oculos stans in campo
dirigit vt audita patenter in-
telligant. Tu aut dñe. **Lcō ij.**
Beati itaqꝝ paupes nō vti
qꝝ omēs sed illi tantūmodo q
omē pñtis seculi tam etsi altū
videat p nibilo culmē ducūt.
q merito regni celestis phibēt
moxere digni qz delectatōnis
humāe pbant cupiditate nu-
dati. Qualē se ret dauid pau-
perime sustinuisse declarans
ait: Ego vero paup z egenus
sū. Et alibi: Nō mō terrestria
sed ipa p dño sup celestia par-
uispendens dicensqꝝ. Quid ei
restat mihi in celo z a te qd vo-

lui sup terrā. Tu aut domi-
ne miserere nobis. **Lectō iij.**

Qu vbi spei sue anchoram
fixisset subdendo manifestat.
Sibi aut adherere deo bo-
num ē: ponere in dño deo spē
meā. Alioquin nōnulli miser-
rima cōditōe paupratis z hu-
ius seculi gaudijs ob inopiaz
rerū z ibi regno dei ob merito-
rum nequitia carent. Beati q
nūc esuritis qz saturabimini.
Quid esurire bti quid vestire
debeāt matheus expōit: vide
licet iusticiā aptissime nos in-
struens nunqꝝ nos satꝝ iustos
estimare debere: sed quortidi-
anū iusticie semp amare: imo
ardere pfectum Cuius pfectā
saturitatem nō in hoc seculo sz
in futuro posse puenire: supno-
rū desiderio psalmista flagral
ostēdit q ait Ego aut cum iu-
sticia apparebo in cōspcū tuo
satiabor dum manifestabitur
gloria tua. Tu autē. **S. lucā.**
In illo tēpe Dixit iesus
discipulis suis: Attendi-
te a fermento phariseoz qd ē
hypocrisis Et reliqua. **Ome-
lia beati hiero.**
Ad hoc fer-
mentum pertinent omnia q
cunqꝝ apud phariseum recum-
bens superius disputauerat.
De quo z apostolus precepit:
dicēs Itaqꝝ epulemur nō i fer-
mētoveteri neqꝝ i fermētō ma-
licie z neqꝝtie sz i azimis sinceꝝ